

Rapport natuurbeleving

Jeugdleden betrekken bij de inrichting en beheer van het terrein van scoutingunit Beek

Mats van Burgel & Dagmar Boekhorst
27-06-2023

Titelpagina

Auteur : Mats van Burgel & Dagmar Boekhorst

Leerling nummer : 000023141 & 000022788

Opdrachtgever(s) : Scoutingunit Beek

Hogeschool: Van hall Larenstein

Modulecoördinator(s) : Michaël Steeghs

Module : VBN4MNVN3

Publicatiedatum : 27-06-2023

Plaats : Velp

Voorwoord

Voor u ligt het rapport natuurbeleving; het betrekken van jeugdleden bij de inrichting en beheer van het terrein van scoutingunit Beek. Dit rapport bevat een ontwerp met uitleg over hoe het terrein zo optimaal mogelijk benut kan worden voor scoutingdoeleinden. Het rapport bevat verder ook een beheerplan voor het terrein, zodat de scoutingunit het terrein zelf in beheer mag nemen. Het rapport is op aanvraag van scoutingunit Beek geschreven in samenwerking met hogeschool Van Hall Larenstein. Het rapport is geschreven voor de Minor Mens en Natuur; VBN4MNVN3 met als modulecoördinator Michaël Steeghs. Graag bedanken we de docenten van deze minor voor het volgen van hun lessen. Specifiek bedanken we Ghislaine Bongers voor de begeleiding en feedback die zij heeft geboden tijdens het project. Ten slotte willen we alle vrijwilligers, jeugdleden en andere betrokkenen van scoutingunit Beek bedanken voor hun enthousiasme, kennis en open houding gedurende het project.

Veel leesplezier toegewenst.

Mats van Burgel & Dagmar Boekhorst

Velp, 2023

Samenvatting

Scoutingunit Beek ligt in de gemeente Beek en Dal dichtbij Nijmegen. De scouting heeft van de gemeente een terrein toegewezen gekregen dat zij mogen gebruiken voor scouting doeleinden, mits zij hier een goed beheerplan voor kunnen samenstellen. In dit rapport is er een ontwerp tot stand gekomen dat met behulp van de jeugdleden aangelegd en beheerd kan worden. Het ontwerp geeft de jeugdleden de mogelijkheid te ontdekken, te spelen en te leren over de natuur. Het definitieve ontwerp is tot stand gekomen door middel van informatie verkregen uit interviews, literatuuronderzoek en een participatieve ontwerp middag samen met de jeugdleden van de scoutinggroep.

Om het terrein zo geschikt mogelijk in te richten en te benutten was het van belang interviews uit te voeren met de belanghebbenden. Dit was belangrijk om goed de eisen en wensen te kunnen onderzoeken. Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van de scoutingjeugd in deze levensfase is een interview met een docent lichamelijke opvoeding uitgevoerd. Ook is het belangrijk informatie op te doen over de inrichting en het beheer van terreinen van ander scoutinggroepen. Dit is gedaan door middel van een interview en referentieonderzoek. De participatieve ontwerp middag heeft inzicht gegeven wat de belangen en wensen zijn van de jeugdleden en vrijwilligers van scouting Beek. Aan de hand van de verkregen informatie is er een definitief ontwerp samengesteld.

Het definitieve ontwerp biedt veel mogelijkheden om te spelen. Er kan worden gespeeld op het open veld. Maar ook het avonturen-pad dat door het water en het bos loopt, biedt mogelijkheden om te ontdekken en fysiek uitgedaagd te worden. De zelfstandige speelplaats biedt ruimte voor nieuwe vormen van spel. Verder is er genoeg ruimte om natuur te beleven door middel van een natuurvijver, bos en heesters, vaste planten, bloem- en faunarijke graslanden. Ook kan er van de natuur geproefd en geplukt worden, waarna er vervolgens op de hiervoor ingerichte plek op het terrein, gekookt en gebakken kan worden.

Het beheerplan voor het terrein is tot stand gekomen door inrichtingselementen te vertalen naar beheertypes. Hierbij horen werkpakketten die overgenomen zijn van de gemeente Arnhem en Wageningen, waarna het is uitgewerkt tot een periode planning.

In het rapport staan activiteiten die de jeugdleden van scouting Beek kunnen uitvoeren om het terrein te beheren en om te leren over de natuur. Door een insectenhotel te maken, leren kinderen welke soorten fauna er zijn op het terrein en de omgeving en welke behoeftes de dieren hebben. Door zaden te strooien en na enige tijd te zien dat deze daadwerkelijk uitkomen, leren kinderen over natuurlijke processen. Hierdoor zien ze later welke faunatypes baat hebben van hun diensten. De jeugdleden dragen zelf zorg voor het terrein. Door diverse spellen leren kinderen welke soorten planten er zijn op het terrein, en welke er wel en niet moeten zijn. Verder wordt er middels verschillende spelvormen afval op het terrein opgeruimd en leren de jeugdleden het terrein schoon achter te laten. Ook wordt de jeugd betrokken bij het snoeien van heesters en andere planten, sommige van deze planten kunnen bereid worden tot een lekkere maaltijd.

Al met al biedt het terrein een rijke kans om natuur te ontdekken, te beleven en te proeven.

Inhoud

Titelpagina	1
Voorwoord	2
Samenvatting	3
1. Inleiding	6
1.1. Aanleiding.....	6
1.2. Probleemstelling	6
1.3. Doelstelling	6
1.4. Methode	6
2. Ontwerp terrein scoutingunit Beek.....	8
2.1. Locatiebezoek en gebied inventarisatie met behulp van kaarten	8
2.2 Referentieterrein onderzoek.....	8
2.3 Interviews.....	9
2.4. Drie thema ontwerpen.....	12
2.4.1. Ontwerp thema Spelen.....	13
2.4.2. Ontwerp thema Voedsel.....	13
2.4.3. Ontwerp thema Beleven.....	14
2.5. Verkregen input van jeugdleden tijdens sessie	15
2.6. Eisen definitief ontwerp terrein scouting unit Beek	16
2.7. Definitief ontwerp.....	17
3. Realisatie- en beheerplan terrein scouting Beek	18
3.5. Realisatie terrein.....	18
3.6. Beheer typekaart terrein scoutingunit Beek	19
3.3. Periode planning beheer	22
4. Activiteiten om jeugdleden te betrekken	23
4.1. Activiteit Insectenhotel en schuilplekken maken	23
4.2. Activiteit aanplanten en zaaien met behulp van zaadbommen	24
4.3. Activiteit planten herkennen (en eventueel verwijderen)	24
4.4. Activiteit spellen doen met gevonden materialen en vuil	25
4.5. Activiteit voedsel van het terrein.....	25
5. Discussie.....	26
6. Aanbeveling	27
7. Literatuurlijst.....	28
Bijlagen	29
I Kaartmateriaal.....	29
II - Interview Harro - Initiatiefnemer van Scouting Beek	32

III - Interview Vrijwilliger van Scouting Beek.....	32
IV - Interview Vrijwilliger andere scouting groep	33
V - Interview Docent lichamelijke opvoeding	33
VI – Handleiding IVN Zaadbommen maken	35
VII – Werkpakketten beheer	10
VIII – Eindontwerp	43
IX – Tekensessie jeugdleden scouting Beek.....	44

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In november 2021 is in Beek scoutingunit Beek opgericht, omdat de andere scoutinggroepen in de omgeving lange wachtlijsten hadden. Verder had een groep ouders met kinderen zich gedurende de corona lockdown periode gemobiliseerd als een soort buitengroepje. De groep ging met hun kinderen de buitenomgeving in om de natuur te verkennen. Deze twee ontwikkelingen zorgden er samen voor dat er een scoutingunit in de buurt is opgezet dat resulteerde in scoutingunit Beek. Er is een groep vrijwilligers die het voor kinderen tussen de 7 en 11 jaar mogelijk maakt om vrijdagmiddagen in de natuur door te brengen. De scoutingunit heeft momenteel 16 leden. Met de gemeente Berg en Dal is afgesproken dat een braakliggend terrein in bezit van de gemeente, gebruikt mag worden voor scouting doeleinden. Het betreffende terrein grenst aan het terrein van de tennisvereniging. Met de tennisvereniging is een overeenkomst gesloten dat de scouting gebruik mag maken van de kantine-ruimte en het opslaghek bij slecht weer. Verder mag de unit ook gebruik maken van het volledige terrein met uitsluiting van de banen.

1.2. Probleemstelling

Momenteel is het scouting terrein een verwilderd weiland onder beheer van de gemeente. De scoutingunit en de gemeente hebben afgesproken dat met een goed beheerplan de scoutingunit dit terrein in beheer mag nemen en voor langere tijd mag gebruiken. De scoutingunit heeft echter nog niet duidelijk hoe het terrein goed ingevuld kan worden voor scoutingdoeleinden. Ook was er nog geen goed beeld wat het beheer van dit gebied precies inhoudt en hoe dat op een natuur educatieve manier samen met de jeugdleden gedaan kan worden.

1.3. Doelstelling

Scouting unit Beek heeft een ontwerp nodig dat weergeeft hoe het terrein het beste ingericht kan worden voor scoutingdoeleinden. Verder is er een beheerplan nodig, zodat de scoutingunit dit terrein in beheer kan nemen en dus voor langere tijd mag gebruiken. Hierdoor kunnen alle kinderen die graag buiten natuur willen beleven door middel van scouting toch terecht bij een scoutinggroep, zonder lange tijd op een wachtlijst te hoeven staan. Het is belangrijk dat de wensen vanuit de scoutingunit in dit ontwerp verwerkt worden en het terrein zo uitnodigend mogelijk wordt ingericht voor de jeugdleden. Het is belangrijk om belanghebbenden: de leden en vrijwilligers, zo vroeg mogelijk bij het ontwerp van het terrein te betrekken.

Aan de scoutingunit wordt opgeleverd;

1. Een ontwerp waarbij het terrein optimaal benut wordt voor scoutingdoeleinden.
2. Een beheerplan opgesteld voor het terrein, zodat de scoutingunit het terrein zelf in beheer mag nemen en dus ook voor langere tijd mag gebruiken. In het beheerplan is voor de scouting opgesteld:
 - Welk beheer nodig is op het terrein
 - Welk soort beheer de jeugdleden kunnen uitvoeren.
 - Hoe beheer op een leuke en educatieve manier aan de jeugdleden aangeboden kan worden.

1.4. Methode

Om het terrein zo geschikt mogelijk in te richten en te benutten was het van belang dat de wensen van de scoutingunit goed onderzocht werden. Dit kon geïnventariseerd worden door middel van interviews en met behulp van een bijeenkomst met de jeugdleden. Interviews zijn afgenomen met Harro de initiatiefnemer van scouting Beek, één van de vrijwilligers, één van de kinderen, een vrijwilliger van een andere scoutinggroep en een docent lichamelijke opvoeding. In de bijlage zijn de

afgenomen interviews weergegeven, waarmee de benodigde informatie verkregen is. Tijdens de gesprekken is gevraagd naar de persoonlijke ervaringen en motivatie van de belanghebbenden.

Er is ook inspiratie opgedaan met behulp van referentieterreinen. Door te kijken hoe andere scouting groepen hun terrein hebben ingericht, kon gekeken worden welke onderdelen toegevoegde waarde hadden op het terrein van scoutingunit Beek en welke niet. De gestelde eisen en wensen die scouting Beek had aangegeven, werden uitgewerkt tot drie verschillende ontwerpen.

De drie ontwerpen zijn tijdens een bijeenkomst uitgelegd. Hierna kon er feedback gegeven worden door middel van een vragenronde. Hier werd gelet op de sterke en zwakke punten van het ontwerp, met oog op bruikbaarheid maar ook beheer. Jeugdleden konden aangeven welke elementen zij het liefste terug zagen op hun terrein. Als laatste kon iedereen in een tekensessie eigen ideeën en ontwerpen uitwerken. Het eindresultaat zal een combinatie worden van de meest geliefde elementen. Dit zal leiden tot een ontwerp waarbij de wensen van het grootste deel van de belanghebbenden zijn vertegenwoordigd. Het eindontwerp zal eerst aan Harro voorgelegd worden, waarna er nog kleine aanpassingen gemaakt kunnen worden. Zo ontstaat er een realistisch en participatief ontwerp.

Het beheerplan dat voor het terrein is opgesteld, is gebaseerd op literatuuronderzoek. Ook is er gekeken hoe het beheer van het terrein op een natuur educatieve manier samen met de jeugdleden gedaan kan worden. Op welke manier dat kan worden gedaan, is geïnventariseerd met behulp van een brainstormsessie met de klas, interviews en door inspiratie die is opgedaan bij natuuractiviteiten bij andere organisaties.

2. Ontwerp terrein scoutingunit Beek

In hoofdstuk 2 wordt informatie opgedaan door middel van een locatiebezoek en interviews. De verkregen informatie wordt in dit hoofdstuk uitgewerkt tot 3 ontwerpen, waarop jeugdleden input kunnen geven gedurende een ontwerpsessie. Tijdens deze sessie zijn definitieve eisen opgesteld voor het eindontwerp. Middels deze acties is gekeken hoe het beschikbare terrein het beste ingericht en benut kan worden. Het hoofdstuk wordt afgesloten met het definitieve ontwerp.

2.1. Locatiebezoek en gebied inventarisatie met behulp van kaarten

Om een goed beeld van het gebied te krijgen, is er eerst een locatiebezoek uitgevoerd, waarbij de situatie en mogelijkheden zijn geïnventariseerd. Ook is het gebied geïnventariseerd door middel van onder andere topografische- en hoogtekarten. Op de hoogte kaart is te zien dat er een duidelijk lager deel is in het terrein. Tijdens het terreinbezoek is gemerkt dat het lage deel een drassige plek is, daarom is besloten daar een waterplas aan te brengen. Deze kaarten staan opgenomen in bijlage I.

2.2 Referentieterrein onderzoek

Er is ook inspiratie opgedaan met behulp van een referentieterrein. Door te kijken hoe andere scouting groepen hun terrein hebben ingericht, kan gekeken worden welke onderdelen toegevoegde waarde zouden hebben op het terrein van scoutingunit Beek en welke niet.

Op de foto's hieronder is een scoutingterrein te zien. Deze scoutingunit bestaat uit 2 delen. Het eerste deel is bedoeld voor de welpen, de welpen zijn jeugdleden tot 12 jaar. Het tweede deel bestaat uit een ruimte ingericht voor scouts van 12 jaar en ouder. Het bevindt zich in Castricum aan de Noord-Hollandse duinrand. Het ligt op de grens van bos en landbouw.

In het welpen deel valt op dat het terrein goed onderhouden is. De buiten ruimte is optimaal ingericht en er is veel diversiteit op het terrein. Zo is er een overkapping waar de jeugd buiten aan een tafel kan zitten. Ook is er een duidelijk afgegrensde speelruimte met verschillende speeltoestellen en een vlag met de kleuren van de scouting. Op het gebouw staat een informatie bord waar verschillende planten uit de omgeving te vinden zijn. Buiten het scoutingterrein is een bos, in dit bos zijn verschillende paden gemaakt waar kinderen kunnen ontdekken en ravotten.

Figuur 1

In het deel voor de scouts is een duidelijk ander beeld te zien. Dit terrein is slecht onderhouden. Het bestaat uit twee vuurplaatsen en picknick tafels. De oudere leden gebruiken in de winter vooral de binnenruimte en in de zomer de vuurplaats.

Figuur 2

In het definitieve ontwerp voor Scouting Beek nemen wij deze ondervindingen mee door middel van;

- Een speelruimte in de vorm van een avonturen pad waar natuurlijke speelobjecten zijn geplaatst.
- Een vlag met de scouting kleuren.
- En een wild bospad waar de jeugd ongehinderd kan spelen. Dit bospad is een plek waar de jeugd het gevoel kan hebben dat ze alleen zijn, een plek waar ze de natuur zelfstandig kunnen ontdekken. Dit komt terug in het avonturen pad, deels door een dicht bos en deels over open water.

In tabel 1 in §2.6 zijn deze onderdelen verwerkt.

2.3 Interviews

Om duidelijkheid te krijgen over welke elementen in ieder geval verwerkt moeten worden in het terrein, zijn interviews uitgevoerd. Interviews zijn afgenomen met Harro, de initiatiefnemer van scouting Beek, één van de vrijwilligers, een vrijwilliger van een andere scoutinggroep en een docent lichamelijke opvoeding. De interviews zijn terug te vinden in de bijlage.

Interview Harro (oprichter scouting Beek)

Het interview met Harro heeft plaatsgevonden in de opstartfase van het project. Dit gesprek was nodig om er achter te komen welke eisen hij stelt aan de inrichting en het beheer van het terrein. Maar ook om te achterhalen wat de reden is dat hij de scouting is begonnen en welke eisen/wensen er al zijn voor de inrichting met betrekking tot de levensfase van de scouting jeugd. In bijlage II staat het interview uitgewerkt, hierin zijn de antwoorden van Harro zo letterlijk mogelijk uitgetypt aan de hand van de gemaakte aantekeningen.

Harro gaf tijdens het gesprek aan dat hij altijd actief is geweest bij de scouting, ook veel bij andere groepen in de omgeving. Samen met een groepje ouders op school heeft Harro het initiatief opgepakt. Gedurende het jaar zijn er diverse activiteiten tijdens de opkomsten: Spellen, vuurtje maken, bakken en koken, groepsspellen met sport en spel. Maar ook activiteiten buiten het terrein, zoals hike-technieken, speurtochten, kompas tocht, huttenbouwen, pionieren. Het terrein is momenteel met name een verzamelplek. De kinderen voetballen op het terrein en hebben er wel eens overnacht. De inrichting van het terrein moet de volgende elementen bevatten: ruimte om te spelen en te beleven, een openingsplek, een vuurplaats, obstakels en uitdagingen, een pluktuin en de mogelijkheid om hutten te kunnen maken. De focus moet liggen op natuurbeleving. Harro heeft geen voorkeur voor de inrichting van het terrein. Belangrijk vindt hij: recreatiemogelijkheden, biodiversiteit en hoge beeld kwaliteit. Het moet een divers terrein worden met uitdaging en afwisseling voor de kinderen. Momenteel draait de scouting ook veel opkomsten buiten het terrein. Wanneer het terrein goed ingericht is, zullen er meer mogelijkheden ontstaan om activiteiten op het terrein te ondernemen.

De belangrijkste informatie uit dit interview dat is verwerkt in het definitief ontwerp en activiteiten;

- Natuurbeleving komt terug in het eindontwerp in de vorm van verschillende natuurtypes, waaronder een toegevoegd bos, hoge heesters, lage heesters, vaste planten, bloemrijk grasland en een natuurlijke vijver met oevervegetatie.
- Divers terrein met uitdaging en afwisseling, dit komt terug in het eindontwerp in de vorm van een avonturen-pad en de verschillende natuurtypes.
- Speelveld.
- Vuurplaats om te bakken en koken.
- Openingsplek.
- Obstakels en uitdagingen in de vorm van het avonturen- pad.
- Pluktuin.

Interview vrijwilliger scouting Beek

Het interview met een vrijwilliger van scouting Beek heeft plaatsgevonden tijdens de planvorming fase. Het heeft plaatsgevonden na de presentatie van de 3 concepten. Op deze manier is het makkelijker feedback te vragen over de concepten en samen naar oplossingen te zoeken voor de inrichting en beheer van het terrein. In bijlage III staat dit interview zo letterlijk mogelijk uitgewerkt. Het interview is uitgetypt aan de hand van de gemaakte aantekeningen. Het stuk hieronder is een samenvatting van dit gesprek.

De vrijwilliger van de scouting gaf tijdens het gesprek aan dat het belangrijk is dat kinderen met de natuur bezig zijn en scouting is hiervoor een heel gezellig en goed concept. Ook is de samenwerking erg belangrijk. De kinderen moeten leren respectvol met de natuur om te gaan. Momenteel doet de scouting op wat spellen na, niet veel opkomsten op het terrein zelf. Voor andere activiteiten gebruikt de scouting het terrein nog niet veel. Er zouden wel meer opkomsten op het terrein kunnen plaatsvinden, indien het beter is ingericht.

Het zou fijn zijn als het terrein de volgende elementen bevat; een vaste plek om vuur te maken, een waterplas om te spelen, bouw materiaal en pionier palen die blijvend op het terrein kunnen liggen, en een open plek waar constructies kunnen worden gebouwd, en een overkapping. Het terrein hoeft ook

niet zo open te zijn, wat meer begroeiing mag wel. Ook zou het fijn zijn als er bepaalde plekken zijn die uitnodigen tot een bepaalde activiteit.

De belangrijkste informatie uit dit interview dat verwerkt is in het definitief ontwerp en activiteiten;

- Vuurplaats. Dit element was in andere interviews ook al aangegeven.
- Waterplas om te spelen. Dit komt in het eindontwerp terug door middel van de natuurlijke vijver met speelmogelijkheid.
- Open plek. Deze is al aanwezig op het terrein en wordt behouden in het eindontwerp met de functie als speelveld.
- Meer begroeiing. Dit komt in het eindontwerp terug in het speelbos, hoge en lage heesters.
- Specifieke plekken voor activiteiten. Dit komt in het eindontwerp terug door de zonering die is toegepast.

Interview vrijwilliger andere scoutinggroep

Het interview met Renske een vrijwilliger van een andere scoutinggroep, vond plaats tijdens de onderzoeksfase. Dit om te achterhalen hoe een andere scoutinggroep het terrein heeft ingericht en hoe het wordt beheerd. In bijlage IV staat dit interview zo letterlijk mogelijk uitgewerkt aan de hand van de gemaakte aantekeningen. Onderstaand is een samenvatting van dit interview.

Renske gaf tijdens het gesprek aan dat dit haar eigen scoutinggroep is, waar zij als kind jarenlang veel plezier heeft gehad en herinneringen heeft opgebouwd. Ook gaf zij aan dat het belangrijk is om nu haar steentje bij te dragen. Bovendien is het in de natuur erg fijn en het is gezellig samen met de kinderen. Zomerkampen zijn het leukst. Het is erg bijzonder om te zien hoe kinderen een week lang constant samen zijn, alleen maar buiten zijn, vies mogen worden en kunnen genieten van de natuur. Tijdens opkomsten zijn er veel spellen, speurtochten en hike technieken. Verder wordt er veel het bos ingetrokken om hutten te bouwen. Ook wordt er vuur gemaakt en gepioneerd. Er zijn thema opkomsten en opkomsten die draaien om het behalen van een insigne. Op het terrein moet er voldoende ruimte zijn om renspelletjes te doen, moet er een plek zijn om te pionieren en het moet aangesloten liggen aan een bos- of natuurgebied, zodat je er makkelijk en veilig op uit kan met de kinderen. Er moet een vlaggenmast zijn, het liefst een vuurplaats, begroeiing, en bomen waarin kinderen kunnen verstoppen en spelen. Wij hebben geen onderhoudsintensief terrein, dus erg veel onderhoud wat we samen met de kinderen kunnen doen, hoeft niet te gebeuren.

De belangrijkste informatie uit dit interview dat verwerkt is in het definitief ontwerp en activiteiten;

- Zomerkamp is het leukst. Het open veld dient als plek voor tenten om te overnachten.
- Geschikte plek om hutten te bouwen op het terrein. Dit komt in het eindontwerp terug met het speelbos.
- Vuurplaats. Dit element was in andere interviews ook al aangegeven.
- Open veld voor renspelletjes. Een open plek is al aanwezig op het terrein en wordt behouden in het eindontwerp met de functie als speelveld.
- Vlaggenmast. Dit komt in het eindontwerp terug.
- Begroeiing om te verstoppen en spelen. Dit komt in het eindontwerp terug door middel van het speelbos en het avonturen-pad.

Interview docent lichamelijke opvoeding

Het interview met Dre docent lichamelijke opvoeding, heeft plaatsgevonden tijdens de onderzoeksfase. Kort na de inventarisatie en voor het maken van de 3 concepten. Dit om erachter te komen op welke manier een ruimte kan uitnodigen tot beweging, en welke spelvormen en andere factoren belangrijk zijn voor deze levensfase. In bijlage V staat het interview zo letterlijk mogelijk uitgewerkt aan de hand van gemaakte aantekeningen. De tekst hieronder is een samenvatting van het interview.

Dre gaf tijdens het gesprek aan dat een activiteit leuk is als de activiteit goed voorbereid is. Weet wat je moet doen als iets misgaat, zodat je altijd verder kunt gaan. Het is handig om verschillende moeilijkheidsgraden in de activiteit te hebben. Zo kun je kinderen die het te makkelijk vinden uitdagen, en kinderen die het te moeilijk vinden kunnen met een makkelijkere variant blijven meedoen. Zorg dat jezelf ook enthousiast bent. In deze levensfase komen ze net uit de egocentrische fase. Omgaan met elkaar is heel belangrijk, maar ook winnen en verliezen. Als je jong bent wil je altijd winnen, maar het is goed om te leren dat het oké is om soms ook te verliezen; je speelt voor je lol. Hoe reageer je op je verlies? Samenwerkingsopdrachten zijn ook belangrijk. Hiervoor is het van belang dat de activiteit niet alleen kan worden uitgevoerd, maar dat je elkaar echt nodig hebt. Zorg ervoor dat wanneer iemand af is met bijvoorbeeld een tik spel, dat diegene ook weer snel terug in het spel komt. Zo leer je dat verliezen oké is. Goed gedrag beloont Dre met woorden. Of door aan het begin te benoemen dat er een eindspel gespeeld wordt en er door goede inzet een plaats als tikker verdiend kan worden. Kinderen hebben vaak weinig fysieke elementen nodig om actief te bewegen. Vaak doet een bal en een open veld al genoeg. Wel wil ik benadrukken dat in mijn lessen kinderen vaak het actiefst meedoen als er allerlei verschillende vormen van spel zijn. Hierdoor kunnen kinderen zelf kiezen waar ze willen spelen en dat motiveert hen.

De belangrijkste informatie uit dit interview dat verwerkt is in het definitief ontwerp en activiteiten;

- Verschil in moeilijkheidsniveau in de activiteit. Dit komt in het eindontwerp terug in een makkelijke en wat moeilijkere route over het water.
- Zonder toezicht van ouders, dan spelen ze toch anders. Dit komt in het eindontwerp terug in het zelfstandige speelbos.
- Verschillende vormen van spel. Dit komt in het eindontwerp terug door middel van open veld, zandbak, water- en bospad.

2.4. Drie thema ontwerpen

De gestelde eisen, wensen en tips die we vanuit gesprekken hebben verkregen, zijn uitgewerkt tot drie verschillende ontwerpen met ieder een ander thema om zoveel mogelijk vormen van natuur beleven te dekken. Om te achterhalen waar de interesses liggen van de scouting jeugd en vrijwilligers is ervoor gekozen de volgende 3 thema's uit te werken: Spelen, Voedsel en Beleven.

Deze drie ontwerpen worden tijdens een bijeenkomst uitgelegd aan de vrijwilligers en jeugdleden van scouting Beek. Het is belangrijk dat het terrein zo uitnodigend mogelijk wordt ingericht voor de jeugdleden. Daarom zijn de jeugdleden betrokken bij het ontwerp van het terrein. Door hen zo vroeg te betrekken, is het mogelijk erachter te komen wat zij belangrijk vinden. Dit vergroot ook de kans dat zij in het verdere proces betrokken blijven. Gedurende een scoutingopkomst zijn de 3 verschillende ontwerpen gepresenteerd met aansluitend hierop een vragenronde. De thema's van de 3 ontwerpen zijn: Spelen, Voedsel en Beleven. Met behulp van deze drie ontwerpen met ieder hun eigen thema, kunnen verschillende mogelijkheden en elementen geïntroduceerd worden. Er is voor de thema's Spelen, Voedsel en Beleven gekozen, omdat deze uiteenlopend zijn en veel verschillende elementen omvatten. Op deze manier kunnen de kinderen hun mening geven over uiteenlopende concepten en ontstaat er een zo goed mogelijk beeld van hun wensen en behoeften.

2.4.1. ONTWERP THEMA SPELEN

In het ontwerp met thema Spelen zijn verschillende objecten en obstakels aan het terrein toegevoegd die uitnodigen tot spelen. Het ontwerp van thema Spelen geeft een avontuurlijke omgeving weer.

Figuur 3

2.4.2. ONTWERP THEMA VOEDSEL

In het ontwerp met thema Voedsel is de inrichting van het terrein gefocust op de mogelijkheid om voedsel te kweken. De jeugdleden kunnen hierbij betrokken worden en zo meer kennis opdoen.

Figuur 4

2.4.3. ONTWERP THEMA BELEVEN

In het ontwerp met thema Beleven is het terrein voorzien van veel elementen die ervoor zorgen dat de natuur goed is te beleven. Door bloemenmengsels, heesters en het uitnodigen van dieren (zoals vogels, insecten etc.) kunnen kinderen de natuur ruiken, zien, horen en voelen.

Figuur 5

2.5. Verkregen input van jeugdleden tijdens sessie

Er is met de jeugdleden een sessie gedaan waarbij zij elementen die in de 3 ontwerpen stonden opgenomen, mochten kiezen en matchen. Zo konden zij binnen bepaalde kaders aangeven welke ideeën zij het leukste vonden en het liefst terug zouden willen zien op het terrein. Vervolgens mocht iedereen door middel van een tekensessie nog overige ideeën en meningen achter laten, zodat deze niet over het hoofd gezien worden. Tenslotte hebben we met de kinderen over het terrein gelopen, zodat zij konden uitleggen wat ze wel en niet leuk aan het terrein vonden. Ze hebben ons hun favoriete plekjes laten zien, zodat we deze kunnen behouden. De tekeningen die deze sessie zijn gemaakt, zijn opgenomen in de bijlage.

Figuur 6

In figuur 7 zijn de plaatjes weergegeven die aan de kinderen zijn voorgelegd. De getallen bij de plaatjes geven aan hoe vaak het plaatje is gekozen:

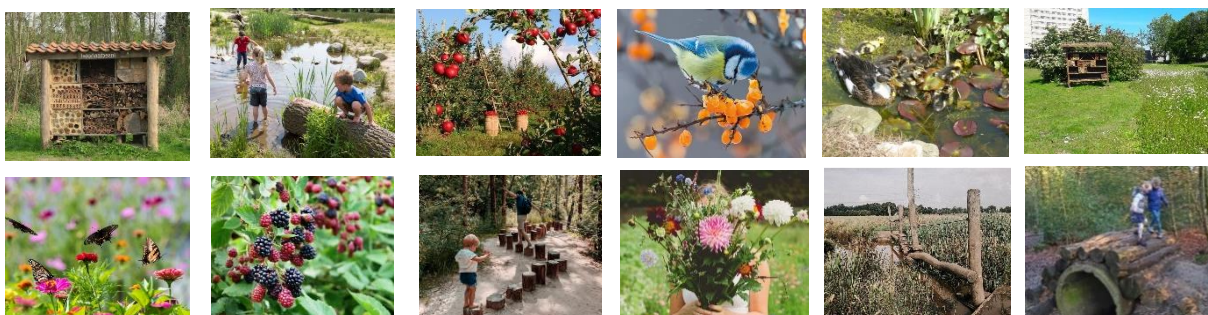

Figuur 7

Elementen die de kinderen dus graag op hun terrein terug willen zien zijn:

- Een insectenhotel,
- Een wadi met speelmogelijkheid
- Eetbare planten en bomen, zoals bramen en fruitbomen
- Dieren, zoals vogels, vlinders en eenden op het terrein
- Obstacleparcours met banden, balken, tunnel en boomstammen
- Bloemen

Deze elementen kunnen samengebracht worden in een definitief ontwerp.

Figuur 8

2.6. Eisen definitief ontwerp terrein scouting unit Beek

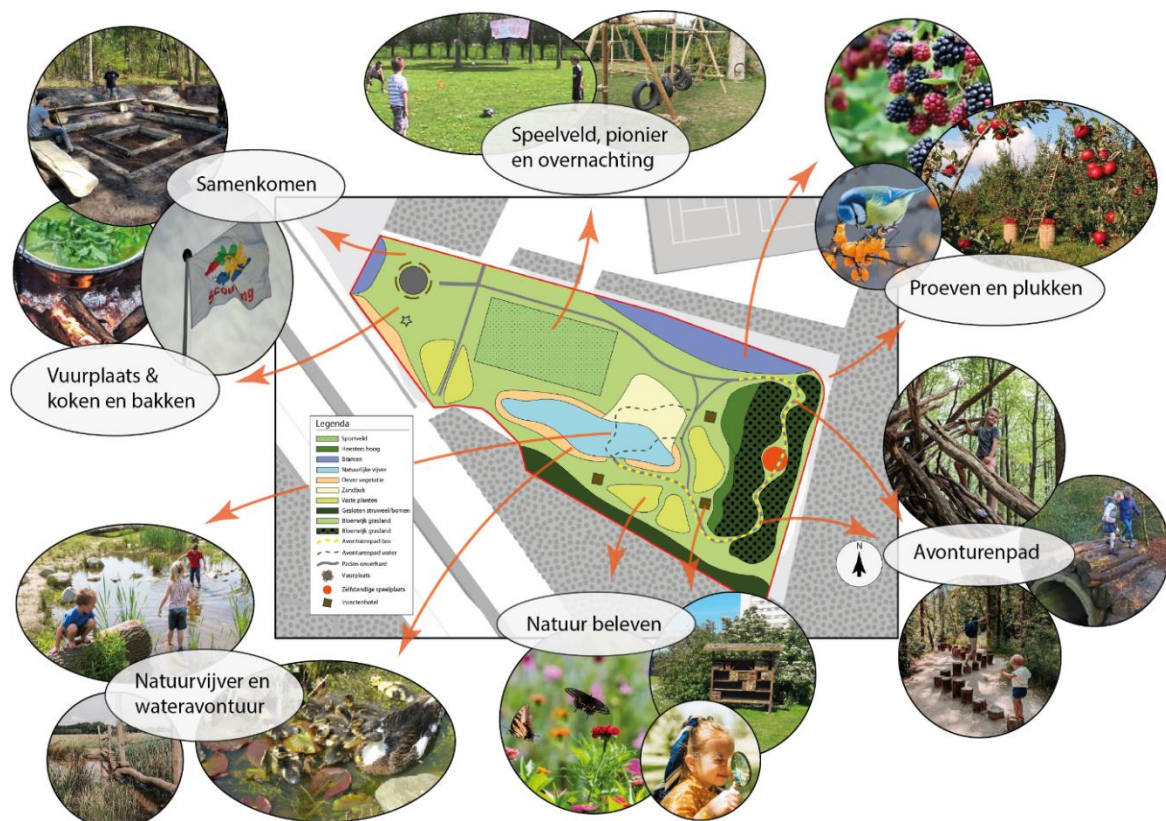
Het houden van interviews en een sessie met de jeugdleden leidt tot een ontwerp waarbij de wensen van het grootste deel van de belanghebbenden zijn vertegenwoordigd. Zo ontstaat er een realistisch en participatief ontwerp. In het definitieve ontwerp zullen de verschillende elementen die de belanghebbenden hebben benoemd samengevoegd worden. In het definitieve ontwerp wordt het terrein zo optimaal mogelijk benut voor scoutingdoeleinden. Alle elementen die in tabel 1 staan verwerkt zijn meegenomen in het ontwerp van het terrein. In de tabel is aangegeven welke mensen aan hebben gegeven welke elementen zij belangrijk vonden. Alle elementen die niet zijn meegenomen, omdat deze niet relevant waren zijn niet in tabel 1 verwerkt. Wensen vanuit de scouting, inspiratie die is opgedaan bij andere terreinen en de ideeën van de jeugdleden, hebben geleid tot de verwerking van de volgende elementen in het eindontwerp voor het terrein:

Tabel 1: Eisen definitief ontwerp terrein scouting Beek

Type element	Gesprekken begeleiding scouting Beek	Sessie met de jeugdleden scouting Beek	Referentie terrein	Vernomen uit interviews
Vlaggenmast	X	X	X	X
Vuurplaats	X		X	X
Speelveld	X	X		X
Een wadi met speelmogelijkheid		X		X
Eetbare planten en bomen, zoals bramen en fruitbomen		X		
Dieren, zoals vogels, vlinders en eenden op het terrein		X		
Obstakelparcours met banden, balken, tunnel, boomstammen, aan touwen kunnen hangen en over boomstronken klauteren	X	X	X	X
Bloemen		X		
Spelen en beleven	X		X	X
Zonder toezicht spelen				X
Ontdekken en ravotten	X		X	X
Leren over de natuur.	X		X	X
Hutten kunnen bouwen,	X	X		X
Diversiteit in het terrein.	X		X	X
Een insectenhotel		X		

2.7. Definitief ontwerp

Aan de hand van de bovengenoemde eisen is het definitieve ontwerp opgesteld, weergegeven in Figuur 9. Dat er veel eisen en wensen aan het terrein gesteld zijn, is duidelijk te merken in het eindontwerp. Kinderen zijn het actiefst aan het spelen en ontdekken wanneer er veel verschillende mogelijkheden zijn om dit te doen. Beginnend bij het samenkomen. Harro heeft aan het begin aangegeven dat er een plek nodig is om samen te komen. De vuurplaats biedt hier een geschikte locatie voor. Tijdens het bezoek aan de opkomst bleek toneel ook een van de insignes te zijn. De samenkomstplaats biedt hier een goede mogelijkheid voor. Daarnaast kan de samenkomstplaats uitgebreid worden tot een buitenkeuken om te koken en bakken. De vlag met een ster biedt een herkenningspunt voor de scoutingjeugd, vrijwilligers en passanten. Het sportveld is een plek waar groepsspellen gespeeld kunnen worden. Dit vlakke veld biedt mogelijkheden om te pionieren en tenten op te zetten om te overnachten op het terrein. De bramenstruik en voedselbos is een plek waar voedsel geplukt en geproefd kan worden. Dit is een plek waar de jeugd kan leren over seizoenen en eetbare planten. Het avonturen-pad is een plek waar de jeugd op sommige delen even onttrokken kan zijn van het toezicht van de begeleiding, dit bevordert nieuwe spelvormen. Maar het avonturen-pad houdt niet op bij het bos. Uit verschillende interviews is gebleken dat er behoefte is aan een waterspeelplaats. Daardoor is ook besloten tot een avonturendeel over het water. Op dit deel kan wel makkelijker toezicht gehouden worden. Het bestaat uit twee verschillende routes, de ene uitdagender dan de ander. Op deze manier is het voor iedereen haalbaar en uitdagend tegelijk. Over het gehele terrein is het de bedoeling dat natuur beleefd kan worden, mede door middel van bloem- en faunarijkgasland dat ontstaat op het gehele terrein. Ook zijn er bloemvakken gecreëerd waar vaste planten zich bevinden. Voor deze vakken zijn verhoogde bakken zijn om te voorkomen dat de jeugdleden door de planten heen rennen. Op deze plekken is er de mogelijkheid om planten te plaatsen die het gehele jaar door beleefbaar zijn. Op deze manier kan de jeugd experimenteren met beplanting om bepaalde soorten fauna op het terrein te laten vestigen. Ook met de das is rekening gehouden. De wandelroute die zich aan het zuiden en oosten van het terrein begeeft, is onveranderd. De das maakt gebruik van de dichte begroeiing ten zuiden van het terrein, en de beschutting van de oeverbeplanting aan het oosten.

Figuur 9

3. Realisatie- en beheerplan terrein scouting Beek

Het eindontwerp dat tot stand is gekomen (weergegeven in §2.7) zal zelf aangelegd en beheerd moeten worden door scoutingunit Beek. Er is een overzicht gemaakt van aanlegmaatregelen, deze zijn eenmalig, en beheermaatregelen, deze moeten vaker uitgevoerd worden. Door middel van dit overzicht is het duidelijk wat er moet gebeuren om het eindontwerp te realiseren en te onderhouden.

3.5. Realisatie terrein

Op figuur 10 is het ontwerp dat gerealiseerd moet worden weergegeven. Op het terrein moet het volgende worden aangelegd: een sportveld, heesters, wateropvang, zandbak, vaste planten, gesloten struweel/bomen, bloemrijk grasland, paden, een vuurplaats en een vlaggenmast.

In tabel 2 zijn aanleg maatregelen (de eenmalige maatregelen) opgesomd. Deze maatregelen moeten uitgevoerd worden om het eindontwerp te realiseren. In de kolom 'met jeugdleden' staat een kruisje als deze aanlegmaatregel samen met jeugdleden uitgevoerd kan worden.

Figuur 10

Tabel 2

Aanlegmaatregel (eenmalige)	Met jeugdleden
Egaliseren/plaggen	
Speelveld aanleggen	X
Obstakels en klimobjecten aanleggen	X
Insectenhotel maken	X
Zaaien (bloemen, kruiden en gras)	X
Wadi/sloot/vijver maken	X

Ophogen met zand	
Bomen aanplanten	X
Vlaggenmast plaatsen	
Kampvuurplek realiseren	X
Struiken aanplanten	X
Overige planten aanplanten	X
Bramen verwijderen	X
Paden aanleggen	
Omheining en hek realiseren	
Plek maken om hout op te slaan	X
Composthoop maken	X

3.6. Beheer typekaart terrein scoutingunit Beek

In figuur 11 wordt de beheertypekaart weergegeven. Hierin staan beheertypes die apart van elkaar moeten worden beheerd. Zo wordt er onderscheid gemaakt tussen sportveld en bloemrijk grasland. Onderscheid maken in beheertypes is belangrijk om het gewenste eindbeeld te behouden. Op deze manier blijft het terrein een strakke uitstraling behouden. Tegelijkertijd wordt er niet te intensief beheerd, waardoor natuur de kans krijgt zich te ontwikkelen.

Figuur 11

Bij bovenstaande beheertypekaart hoort een periode planning. In de periode planning hieronder staat vermeld hoe vaak, en welk soort beheer er moet worden uitgevoerd. In Bijlage VI staan de werkpakketten vermeld. In de werkpakketten staan de beheersmaatregelen specifiek aangegeven.

De werkpakketten zijn gefocust op frequentiebeheer met beeldkwaliteit C. Dit betekent beheer met de laagste toegestane frequentie, zo min mogelijk menselijk ingrijpen betekent dat natuur meer kans krijgt om zich te ontwikkelen. De werkpakketten zijn deels afkomstig van de gemeente Arnhem en deels van de gemeente Wageningen. (Bijlage VII)

3.3. Periodeplanningbeheer

Tabel 3

Periode planning													
Reguliere maatregelen		jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Gazon/Sportveld													
Maaien	4												
Bijmaaien	4												
Graskanten steken	1												
Opruimen	2												
Vuil verwijderen	11												
Herstellen	1												
Vaste planten													
Mulchen	1												
Blad/vuil/puin ruimen /afvoeren	1												
Verwerken organisch mest	1												
Wieden en schrepelen	4												
Vuil verwijderen	6												
Gesloten struweel/bomen													
Dunnen/snoeien	0,25												
Maaien	0,25												
Maaï-zuigcombi	1												
Opruimen	0,25												
Laden maaisel	1												
Vuil verwijderen	8												
Watergangen vijver													
Maaien	0,5												
Opruimen	0,5												
Vuil verwijderen	8												
Natuurlijke oever													
Maaien	0,5												
Opruimen	0,5												
Vuil verwijderen	8												
Bloemrij grasland													
Kanten steken/snijden langs verharding	1												
Vuil verwijderen	3												
Maaien	2												
Heesters hoog													
Dunnen/snoeien	0,25												
Maaien	1												
Opruimen	3												
Laden/transporteren takhout	0,25												
Voorjaarsschoonmaak	1												
Najaar schoonmaak	1												
Uithakken en maaien	1												
Laden plantsoenvuil	3												
Onkruid verwijderen	2												
Vuil verwijderen	8												
Herstellen	0,5												
Heesters laag													
Dunnen/snoeien	0,33												
Maaien	1												
Opruimen	3												
Laden/transporteren takhout	0,33												
Voorjaarsschoonmaak	1												
Najaar schoonmaak	1												
Uithakken en maaien	1												
Laden plantsoenvuil	3												
Onkruid verwijderen	2												
Vuil verwijderen	8												
Herstellen	0,5												
Schade herstellen	1												

Toelichting periodeplanning: De frequentie betekent het aantal keren per jaar, bijvoorbeeld 0,33 betekend 1 keer in de 3 jaar. De kruisjes geven aan dat de beheersmaatregelen niet door de scouting jeugd kan worden uitgevoerd.

4. Activiteiten om jeugdleden te betrekken

Een groot deel van de aanleg- en beheermaatregelen die op het terrein moet gebeuren kunnen samen met de jeugdleden uitgevoerd worden. Onderstaand staan enkele voorbeelden weergegeven van activiteiten die samen met de jeugdleden uitgevoerd kunnen worden voor het terrein. Deze ideeën zijn tot stand gekomen door een brainstormsessie die met medestudenten is gehouden op het terrein. Een deel van activiteiten zijn die dag ook samen met de medestudenten uitprobeerde.

4.1. Activiteit Insectenhotel en schuilplekken maken

Door middel van deze activiteit wordt het terrein opgeruimd en vindt de aanleg van insectenhotel en schuilplekken plaats. Deze activiteit kan goed gecombineerd worden met het snoeien.

Jeugdleden kunnen op het terrein op zoek naar goed materiaal om een insectenhotel te maken. Tijdens het zoeken kunnen zij het terrein opruimen van afval, oude takken/bladeren etc. Deze activiteit kan ook goed uitgevoerd worden na het snoeien. Het snoeimateriaal kan goed gebruikt worden. Al het goede materiaal dat ze vinden, kunnen ze vervolgens zelf gebruiken om een insectenhotel van te maken. Aan de begeleiding de taak om de kinderen wat meer te vertellen over waarom ze een insecten hotel gaan maken en welke bestjes hier gebruik van maken. Bij een insectenhotel denk je misschien vooral aan (wilde) bijen. Maar er zijn nog veel meer kleine dieren die hier graag gebruik van maken zoals; vlinders, gaasvliegen, lieveheersbeestjes, sluipwespen, pissebedden, oorwormen... Al die dieren hebben verschillende soorten plekjes nodig om te schuilen en zich voort te planten, waar de kinderen rekening mee kunnen houden tijdens het bouwen (Schoenmaker, 2022). Kinderen kunnen tijdens het bouwen van de insectenhôtels eventueel ook hun zakmes insigne behalen. Het insectenhotel kan gemaakt worden door in een blok hout of boomschijf verschillende soorten gaatjes (2 tot 9 mm doorsnede) te maken. Maak de gaatjes lekker diep (gebruik de hele lengte van je boortje), zodat er meerdere nestcellen achter elkaar in passen. De achterkant moet dicht blijven. Het maakt niet uit welk hout je gebruikt. Van de grote grassoorten op het terrein kunnen ook stukken afgeknipt worden, zodat deze gebruikt kunnen worden. Ook stengels van riet of braam werken heel goed. Snij eens zo'n stengel doormidden. En als die hol is, dan kan hij goed in het insectenhotel gebruikt worden als gang. Bakstenen met gaten kunnen ook gebruikt worden voor het insectenhotel. Als de achterkant wordt opgevuld met wat grond of leem. Verder kan ander gevonden materiaal zoals takken, grassen, dennenappels, bladeren etc. ook verwerkt worden in het insectenhotel. Als het insectenhotel klaar is hang je het op een warm en zonnig plekje. Insecten hebben niet alleen een plek nodig waar ze een nestje kunnen bouwen. Ze willen ook ergens schuilen als het te koud, te warm, nat of winderig is. Je kunt ook een kistje of een deel van je insectenhotel losjes vullen met takjes, dennenappels, bladeren en de restanten van de afgestorven planten uit je tuin. Ook libellen en vlinders kruipen er graag in weg. Voor een andere groep insecten is er alleen maar warme, kale grond nodig. Zij graven zelf een gang en leggen hier hun eieren in. De jeugdleden kunnen op het terrein hier een stukje voor inrichten. Dat is niet alleen fijn voor graafbijen, maar ook vogels houden wel van zo'n zandbadje.

Figuur 12 (foto: mindandbeauty)

Figuur 13 (foto Tuindirect)

Figuur 14 (foto: Bijenhôtels)

Figuur 15 (foto: duurzaam thuis)

Figuur 16 (foto hobbyblog)

4.2. Activiteit aanplanten en zaaien met behulp van zaadbommen

Door middel van deze activiteit wordt het terrein ingezaaid en wordt er begroeiing aangeplant.

De jeugdleden kunnen goed betrokken worden bij het aanplanten van planten en het zaaien van bloemen. Bij het planten van de stuiken en bomen kunnen kinderen helpen met het graven en planten. Ook met het zaaien van bloemen kunnen de jeugdleden helpen. Naast het 'normale inzaaien' kunnen er ook zaadbommen gemaakt worden met de jeugdleden. Deze zaadbommen bestaan uit aarde, klei en bloemzaad. Er kan het beste gekozen worden voor zaden van planten die op verschillende momenten van het jaar bloeien. Deze zaadbommen kunnen de jeugdleden vervolgens op het terrein gooien op de plekken waar ze graag bloemen willen. Ook kunnen er natuurlijk zaadbommen mee naar huis genomen worden. Op de afbeelding hiernaast is een handleiding weergegeven van het IVN over het maken van zaadbommen. Deze staat ook opgenomen in bijlage V. (IVN, 2022)

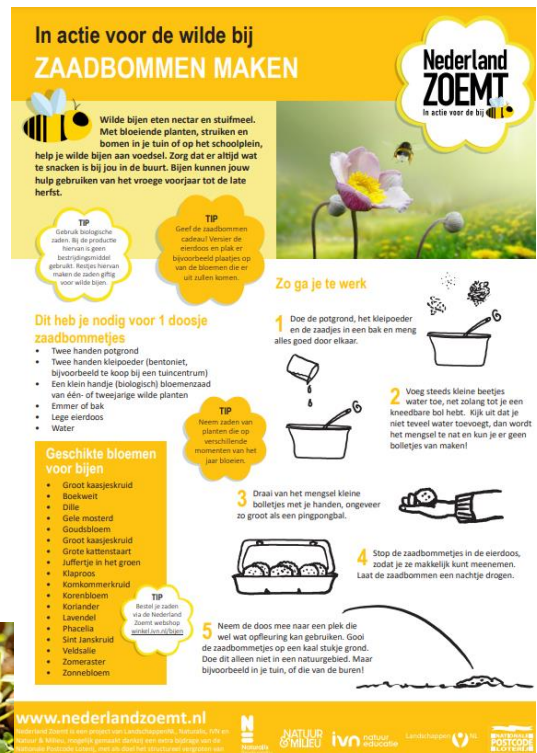
Figuur 17 (foto: proidee)

Figuur 18 (foto: debanier)

Figuur 19 (foto: Blossoms Zaadbommetjes)

Figuur 20: (foto: IVN)

4.3. Activiteit planten herkennen (en eventueel verwijderen)

Door middel van deze activiteit wordt ongewenste begroeiing en vuil van het terrein verwijderd

Om kinderen te betrekken bij het herkennen van planten en eventueel de verwijdering hiervan, kunnen er verschillende spellen gespeeld worden. Een voorbeeld hiervan is planten bingo. Er kan een bingo kaart gemaakt worden met daarop verschillende planten die aanwezig zijn op het terrein. De kinderen moeten al deze planten herkennen (en eventueel verwijderen) en meenemen naar de begeleiding om een bingo te halen. Op deze manier wordt plantenkennis ontwikkeld en onkruid verwijderd (als dit nodig is) op een leuke manier. De bingokaarten kunnen aangepast worden op de aanwezige planten of per seizoen. Er kunnen ook varianten met boombladeren, soorten vruchten, grassoorten of insecten en andere beestjes gespeeld worden.

Figuur 21 (foto: Go-Kids)

Ook kan er natuurganzenbord gespeeld worden. De jeugdleden spelen ganzenbord. Ieder vakje op het bord heeft een opdracht die op het terrein uitgevoerd kan worden, zoals bijvoorbeeld; raap 10 takken op, verwijder braam, snoei een boom of hark een bepaald stuk aan. Als een team op dit vakje komt moeten ze de activiteit uitvoeren die daar bij hoort. Door het spel te spelen en de

Figuur 22 (foto: Ganzenhoeder)

opdrachten uit te voeren dragen de jeugdleden bij aan het beheer van het terrein. Er kan voor gekozen worden blaadjes op te hangen bij de plekken waar iets moet gebeuren, zodat daar een vakje is zoals weergegeven in figuur 23. De opdrachten bij het natuur ganzenbord kunnen aangepast worden op het beheer dat uitgevoerd moet worden per periode.

Figuur 23 (foto: Zorg en Welzijn)

4.4. Activiteit spellen doen met gevonden materialen en vuil

Door middel van deze activiteit wordt ongewenste materiaal, begroeiing en vuil van het terrein verwijderd

De jeugdleden kunnen op het terrein ongewenste materiaal, planten en vuil verzamelen en opruimen. Zo blijft het terrein netjes. Hiervoor is een insigne te verdienen. Met het gevonden materiaal kunnen verschillende spellen gedaan worden. Er kan bijvoorbeeld joules de boules gespeeld worden of ze proberen zelf shuttles te maken van het gevonden materiaal, zodat er badminton gespeeld kan worden. Een ander spel dat met het materiaal gespeeld kan worden, is dat kinderen moeten herkennen wat er is veranderd. De kinderen gaan in een cirkel staan en de gevonden voorwerpen liggen in het midden. Iedere keer mag een kind een van de voorwerpen verplaatsen (of weghalen als verplaatsen te moeilijk is) terwijl de rest omdraait. Het is aan de andere kinderen om te raden wat er veranderd is. Ten slotte kan er ook kunst gemaakt worden van de verzamelde materialen. Dit kan van natuurlijk materiaal, maar ook met afval etc. Met deze activiteit kunnen de jeugdleden ook een creatief insigne te halen. Voorbeelden hiervan zijn te zien op figuren 24, 25 en 26

Figuur 24 (foto: ouders van nature)

Figuur 25 (foto: nature art)

Figuur 26: (foto school knutselen)

4.5. Activiteit voedsel van het terrein.

Door middel van deze activiteit worden eetbare planten geoogst (en gesnoeid)

De eetbare planten die op het terrein groeien kunnen samen met de jeugdleden geoogst worden. De kinderen kunnen leren de planten te herkennen en leren welke delen eetbaar zijn en welke niet. Er kunnen verschillende maaltijden gemaakt worden van de gevonden planten. Vervolgens kan er van de eetbare planten samen gekookt worden op een zelf gemaakt vuur. Voor het koken kunnen de jeugdleden ook een kook insigne behalen. Er kan geholpen worden de eetbare planten behalve te oogsten ook te snoeien (als dit mogelijk is) en te onderhouden. De twijgen die afgesnoeid zijn, kunnen weer dienen als stok waaraan broodjes gebakken kunnen worden of als marshmallows stokken. Waar mogelijk kunnen de jeugdleden ook eten maken voor de dieren op het terrein, zoals bijvoorbeeld van geoogste zaden zaadbollen maken voor de vogels.

Figuur 27 (foto: jong leren eten)

5. Discussie

Er hadden meer interviews uitgevoerd kunnen worden, momenteel is er vanuit scouting Beek alleen gesproken met Harro en 1 vrijwilliger. Idealiter was er ook met de andere vrijwilligers gesproken om een beter beeld te krijgen. Ook was het zinvol geweest om nog meer mensen te spreken van andere scoutinggroepen. Momenteel is er gesproken met één vrijwilliger van een andere scoutinggroep. Deze scoutinggroep had echter geen vergelijkbare situatie wat betreft het terrein (een andere bodemondergrond, andere wetgeving etc.), waardoor er weinig inrichtingselementen van hun terrein toepast kon worden op het terrein van scouting Beek. Had was dus beter geweest iemand van een andere groep te spreken met meer terrein overeenkomsten. Het was ook wenselijk geweest meer referentie terreinen te bezoeken, zodat er meer inspiratie was opgedaan over terreininrichtingen bij verschillende scoutinggroepen.

Verder hadden we graag meer bijeenkomsten gehad met de jeugdleden van scouting Beek. Er is nu een bijeenkomst met de leden geweest, waarbij wij de 3 thema ontwerpen aan hen voor hebben gelegd. Vervolgens konden de jeugdleden aangeven welke elementen zij het liefste terug zagen op hun terrein en kon iedereen in een tekensessie zijn eigen ideeën en ontwerpen uitwerken. Wanneer we meer bijeenkomsten met de kinderen hadden gehad, hadden we de 3 thema ontwerpen ook samen met hen kunnen creëren en zo nog meer kunnen aansluiten bij hun behoeftes. Ook hadden we graag het definitieve ontwerp dat voort is gekomen uit de 3 thema ontwerpen nog een keer aan hun voor willen leggen. Dan hadden zij de kans gehad nog dingen aan te passen of toe te voegen aan dit ontwerp. We hadden graag nog meer van dit soort terugkoppelmomenten gehad met de jeugdleden, maar ook met de vrijwilligers en de opdrachtgever van scouting Beek. Als we dit meer hadden gedaan, hadden zij zich meer betrokken en gehoord gevoeld gedurende het proces.

Een ander discussiepunt is het contact met de gemeente. Er is gebleken dat bepaalde aanpassingen niet mogelijk zijn. Om tot een realistisch ontwerp te komen, had er eerder contact met de gemeente kunnen plaatsvinden om eisen en wensen van hun kant duidelijk vast te kunnen stellen.

De periode planning is een manier voor gemeentes om beheer uit te voeren. Voor de scoutingvrijwilligers is dit ook een geschikte manier om het terrein te onderhouden, maar wij hadden dit beheer meer jeugd inclusief kunnen maken. Bijvoorbeeld door verschillende beheersmaatregelen uit te leggen, meer spelvormen als voorbeeld te geven bij het beheer, of meer informatie verschaffen welke materiaal nodig is om de beheermaatregel uit te kunnen voeren. Op die manier kunnen kinderen meer leren over de waardes voor natuur door beheer. Om dit beter uit te werken hadden we meer inspiratie over natuuractiviteiten op kunnen doen bij andere organisaties zoals IVN en CNME.

6. Aanbeveling

Ga met meer scouting groepen (met een vergelijkbare situatie wat betreft het terrein) in gesprek over de inrichting van het terrein en doe inspiratie op bij hen. Verder is het aan te bevelen om nog een keer zorgvuldig met de jeugdleden te kijken naar het definitieve ontwerpvoorstel dat is opgeleverd. Controleer of het voldoet aan hun wensen en behoeftes en zorg dat er nog een mogelijkheid is voor aanvullingen en aanpassingen.

Verder wordt aanbevolen om het gesprek met de gemeente aan te gaan over de mogelijkheden om het ontwerp van het terrein uit te voeren. Dit rapport biedt een goede basis voor dit gesprek naar mogelijkheden voor terreininrichting en beheer. Door met een duidelijk voorstel te komen, zoals nu in het rapport weergegeven, kan de gemeente duidelijker aangeven wat wel acceptabel is en waar nog aanpassingen gedaan moeten worden om het uitvoerbaar te maken. Een vergrootte uitvoering van het definitieve eindontwerp is weergegeven in bijlage VIII.

Om de inrichting van het terrein te optimaliseren, is beter bodemonderzoek gewenst. Bijvoorbeeld de PH-graad meten om uit te zoeken welke boom- en struiksoorten het beste kunnen groeien in bijvoorbeeld het voedselbos. Ook beter onderzoek doen naar het watersysteem om zo tot meer en/of betere oplossingen te komen, om te voorkomen dat het terrein te nat is om gebruikt te worden.

Ten slotte wordt aanbevolen de mogelijkheden om de jeugd te betrekken bij de aanleg en het beheer van het terrein, nog verder te onderzoeken. Hiervoor kan wellicht inspiratie worden opgedaan bij natuurorganisaties zoals IVN en CNME.

7. Literatuurlijst

IVN. (2022, 17 november). Doe-tip: support de bij en maak een zaadbom! *Groen om te doen*. Geraadpleegd van <https://www.ivn.nl/aanbod/groen-om-te-doen/leren-over-de-natuur/doe-tip-support-de-bij-en-maak-een-zaadbom>

Schoenmaker, A. (2022). Insectenhôtels maken met boswachter Mathiska. *Natuurmonumenten*. Geraadpleegd van <https://www.natuurmonumenten.nl/nieuws/hoe-maak-je-een-insectenhotel>

Van Genugten, D. (2023). Start nu je eigen insectenhotel. *Duurzaamthuis.nl*. Geraadpleegd van <https://www.duurzaamthuis.nl/start-nu-je-eigen-insectenhotel>

Wageningen UR. (1996). IMAG-werkpakketten. *Tijdnormen voor groenvoorzieningen bos en buitensportaccommodaties*, 62, 79.

Werkpakketten arnhem. (z.d). (Werkpakketten gemeente Arnhem verkregen via Moodlerooms pagina De Groene Wijk).

Bijlagen

I Kaartmateriaal

Topografische kaart – 1:1.000

Hoogtekaart – 1:400

Bodemkaart – 1:2.000

II - Interview Harro - Initiatiefnemer van Scouting Beek

Wat is de tijdsbesteding jaarrond?

Spellen, vuurtje maken, bakken en koken, ook groepsspellen sport en spel. Activiteiten buiten het terrein, zoals hike-technieken, speurtochten, kompas tocht, huttenbouwen, pionieren.

Met welke reden zet u zich in voor de scouting?

Ik ben altijd actief geweest bij scouting, ook veel bij andere groepen in de omgeving. Samen met een groepje ouders bij mijn kinderen op school heb ik dit initiatief opgepakt.

Wat vindt u belangrijk dat kinderen meekrijgen in deze levensfase?

Samenwerken, leren door te doen.

Waar moet de inrichting van het terrein aan voldoen?

Mogelijkheid tot: een vuur stoken en in een kring zitten, een openingsplek hebben, voetballen op natuurlijk terrein. Het hebben van een pluktuin (hazelaar, maar wel oppassen door de haas en das). Focus moet kunnen liggen op natuurbeleving. De biodiversiteit komt zelf wel.

Welke activiteiten worden momenteel met de kinderen gedaan op het terrein?

Voetballen op het terrein. Het is echt een verzamel plek. We overnachten op het terrein.

Aan welke eisen moet het terrein voldoen?

Ruimte om te spelen en beleven, te leren over de natuur, het hebben van een vuurplaats, obstakels en uitdagingen. Verder moeten ze de mogelijkheid hebben om hutten te kunnen maken.

Heeft u een voorkeur voor de inrichting van het terrein? (gefocus op; recreatiemogelijkheden, biodiversiteit of hoge beeld kwaliteit)?

Niet specifiek. Het moet een divers terrein worden met uitdaging en afwisseling voor de kinderen.

Zijn er activiteiten die u wel zou willen doen op het terrein, maar waar het terrein niet geschikt voor is. En zouden deze activiteiten mogelijk kunnen worden met een aanpassing van het terrein?

Momenteel draaien we ook veel opkomsten buiten het terrein. Wanneer het terrein goed ingericht is, zullen er meer mogelijkheden ontstaan om meer activiteiten op het terrein te ondernemen.

III - Interview Vrijwilliger van Scouting Beek

Hoe bent u bij deze scouting groep terecht gekomen?

Harro was bezig met het organiseren van een buiten groepje, waarbij ouders met kinderen in de middag na schooltijd de natuur intrekken. Op het schoolplein spraken wij hierover. "Het leek mij leuk om betrokken te zijn. Zo is het langzaam een beetje uitgebreid tot de scouting." Er was niet zoiets hier in de omgeving en Harro had al veel scouting ervaring. "We wilden onze kinderen wel op scouting doen, maar hiervoor moesten we er zelf eerst eentje voor oprichten. Nu krijgen we ook kinderen uit omliggende omgevingen."

Met welke reden zet u zich in voor de scouting?

Ik vind het belangrijk dat kinderen met de natuur bezig zijn en vind scouting een heel gezellig en goed concept.

Wat vindt u belangrijk dat kinderen meekrijgen in deze levensfase?

Samenwerking vinden we heel belangrijk, dat de oudere kinderen de jongeren kinderen helpen. En we werken ook veel samen in groepjes. En we vinden het ook belangrijk dat de kinderen leren respectvol met de natuur om te gaan. Ze leren; we laten geen afval achter, en soms rapen we dingen op. Dat zijn wel de twee grootste elementen die we proberen mee te geven.

Welke activiteiten worden momenteel met de kinderen gedaan op het terrein?

We doen nu niet zo veel opkomsten op het terrein zelf. We doen wel verstoppertje of annemaria koekoek of dat soort spelletjes. Dat kan prima want het terrein is nu nog heel woest. Maar voor andere dingen gebruiken we het terrein nog niet zo veel. We zouden wel meer opkomsten op het terrein kunnen doen als het beter is ingericht. Maar zelf heb ik daar ook niet echt een idee bij.

Wat is de tijdsbesteding jaarrond?

We hebben een keer in de week een opkomst. Het is wisselend wat we doen. Vaak hutten bouwen of een (ren) spel. We hebben ook veel thema opkomsten, zoals bijvoorbeeld casino. Of we gaan bakken of koken met de kinderen, waarbij we dan ook vuur maken. We gaan naar het meer hier in de buurt om met goed weer te zwemmen of vlotten te bouwen. Verder gaan we eens in de zoveel tijd naar het bos om een speurtocht te doen met routetechnieken.

Aan welke eisen moet het terrein voldoen?

Een vaste plek om vuur te maken, een waterplas om te spelen, bouw materiaal en pionier palen die vast op het terrein kunnen liggen, en een open plek waar ze dingen kunnen bouwen. Een overkapping zou heel fijn. Het terrein hoeft ook niet zo open te zijn, wat meer begroeiing mag wel. Ook zou het fijn zijn als er bepaalde plekken zijn die uitnodigen tot een bepaalde activiteit; dus misschien een stukje voetbal, of iets met takken bouwen of met je laarzen ergers doorheen lopen of ergens in te klimmen. Zodat ze gelijk zien van dit kunnen we daar doen.

IV - Interview Vrijwilliger andere scouting groep

Hoe bent u bij deze scouting groep terecht gekomen?

Ik ben bij scouting begonnen toen ik 4 was als jeugd lid. Dit is de scouting bij mijn het dorp en mijn ouders hebben mij hier opgezet. Ik heb alle groepen binnen onze scouting groep doorlopen tot ik uiteindelijk na de explorers (rond mijn 16de) leiding kon worden. Dat leek mij erg leuk en doe ik nu al weer 3 jaar.

Met welke reden zet u zich in voor de scouting?

Het is mijn eigen scoutinggroep waar ik als kind ook jarenlang veel plezier heb gehad en herinneringen heb opgebouwd. Ik vind het belangrijk om nu ook mijn steentje bij te dragen en het is natuurlijk ook erg gezellig.

Wat is uw favoriete tijdsbesteding bij de scouting?

Ik vind de zomerkampen het leukst. Het is erg bijzonder om te zien hoe kinderen een week lang constant samen zijn, alleen maar buiten zijn, vies mogen worden en kunnen genieten van de natuur.

Op welke manier wordt uw scouting terrein beheerd? Gebeurt dit samen met de leden? Zo ja, hoe houdt u de activiteit leuk?

Wij hebben geen heel onderhoudsintensief terrein, dus echt onderhoud hoeft niet te gebeuren. We zitten in een natura2000 gebied, dus we hebben alleen een speelveld en plek om te pionieren met een vlaggenmast, maar dat mag helaas niet gebeuren.

Wat is de tijdsbesteding jaarrond?

We doen veel spellen, gaan veel het bos in om hutten te bouwen, speurtochten, hike technieken etc. Verder maken we vuur, pionieren we en hebben we thema opkomsten en hebben we opkomsten die draaien om het behalen van een insigne.

Aan welke eisen moet het terrein voldoen?

Er moet voldoende ruimte zijn om rensellen te doen, er moet een plek zijn om te pionieren en het moet aangesloten liggen aan een bos of natuurgebied, zodat je er makkelijk en veilig op uit kan met de kinderen. Er moet een vlaggenmast zijn, het liefst een vuurplaats en begroeiing en bomen waarin ze kunnen verstoppertje spelen.

V - Interview Docent lichamelijke opvoeding

Op welke manier zorgt u ervoor dat een activiteit leuk blijft?

Zorg ervoor dat je een activiteit goed voorbereid. En ook weet wat je moet doen als iets mis gaat, zodat je altijd verder kunt gaan. Zorg voor een verschil in moeilijkheid in de activiteit (makkelijk en moeilijk parcours over het water). Zo kun je kinderen die het te makkelijk vinden uitdagen, en kinderen die het te moeilijk vinden kunnen met een makkelijkere variant blijven meedoen.

Hoe enthousiasmeert u kinderen om deel te nemen aan een activiteit?

Het begint bij jezelf, zorg dat jezelf ook enthousiast bent. Een gemotiveerde leerkracht is (soms) een gemotiveerde leerling.

Welke processen zijn belangrijk voor kinderen in de levensfase?

In deze levensfase komen ze net uit de egocentrische fase. Hierbij hoort dat ze meer de omgeving zien en de mensen naast hun, ook leren vrienden maken. Omgaan met elkaar is heel belangrijk maar ook winst en verlies. Als je jong bent wil je altijd winnen, maar het is goed om te leren dat het oké is om ook te verliezen, je speelt voor je lol. En hoe reageer je op je verlies (in de aanbeveling zeggen dat activiteiten in groep goed zijn maar ook tegen elkaar).

Ook samenwerkingsopdrachten zijn belangrijk. Hiervoor is het belangrijk dat de activiteit niet alleen kan worden uitgevoerd, maar dat je elkaar echt nodig hebt.

Welke leermiddelen gebruikt u om deze (cognitieve) processen te ontwikkelen?

Zorg ervoor dat wanneer je er uit ligt met bijvoorbeeld een tik spel, dat je ook weer snel terug in het spel komt. Zo leer je dat verliezen oké is. Of een kleine opdracht, bijvoorbeeld 6 handstanden.

Hoe belooft u goed gedrag?

Zelf ben ik heel positief in mijn lessen. Goed gedrag beloon ik met woorden. Een andere manier hoe ik goed gedrag beloon is in het eindspel. Ik sluit de les af met een korte reflectie van de les. Hierin benoem ik goed gedrag. Als ik bijvoorbeeld een tikker moet kiezen voor het eindspel, kies ik iemand die zich goed heeft gedragen tijdens de les. Of door aan het begin te benoemen dat er een eindspel gespeeld wordt, en dat er door goede inzet een plaats als tikker verdiend kan worden. (dit ook bij aanbeveling vermelden).

Hoe daagt u jeugd uit om fysiek actief bezig te zijn (en te blijven)?

Ik vind het leuk om kinderen op straat zelfstanding te zien spelen, helemaal zonder toezicht van ouders, dan spelen ze toch anders (Voor het zelfstandige bos). Zelf ben ik bezig met de dynamische school dag, dit gaat over meer bewegen in de klas. Daarnaast stimuleer ik dit niet actief. Wel vind ik het leuk om bijvoorbeeld aan een kind dat geïnteresseerd is in jongleren een set van jongleerballen voor 3 weken mee te geven met een paar goede video's. Als een kind iets leuk vindt, moet je dit stimuleren.

Welke fysieke elementen nodigen kinderen uit tot bewegen.

Dit kan van alles zijn. Kinderen hebben vaak weinig fysieke elementen nodig om actief te bewegen. Vaak doet een bal en een open veld al genoeg. Wel wil ik benadrukken dat in mijn lessen er vaak het actiefst wordt meegedaan als ik allerlei verschillende vormen van spel heb klaargezet. Bijvoorbeeld een lang touw om te springen met een groep in de ene hoek, en in de andere hoeken verschillende sport veldjes zoals voetbal en unihockey. Hierdoor kunnen kinderen zelf kiezen waar ze willen spelen.

In actie voor de wilde bij

ZAADBOMMEN MAKEN

Nederland ZOEMT
In actie voor de bij

Wilde bijen eten nectar en stuifmeel. Met bloeiende planten, struiken en bomen in je tuin of op het schoolplein, help je wilde bijen aan voedsel. Zorg dat er altijd wat te snacken is bij jou in de buurt. Bijen kunnen jouw hulp gebruiken van het vroege voorjaar tot de late herfst.

TIP
Gebruik biologische zaden. Bij de productie hiervan is geen bestrijdingsmiddel gebruikt. Restjes hiervan maken de zaden giftig voor wilde bijen.

TIP
Geef de zaadbommen cadeau! Versier de eierdoos en plak er bijvoorbeeld plaatjes op van de bloemen die er uit zullen komen.

Zo ga je te werk

Dit heb je nodig voor 1 doosje zaadbommetjes

- Twee handen potgrond
- Twee handen kleipoeder (bentoniet, bijvoorbeeld te koop bij een tuincentrum)
- Een klein handje (biologisch) bloemenzaad van één- of tweejarige wilde planten
- Emmer of bak
- Lege eierdoos
- Water

Geschiede bloemen voor bijen

- Groot kaasjeskruid
- Boekweit
- Dille
- Gele mosterd
- Goudsbloem
- Groot kaasjeskruid
- Grote kattenstaart
- Juffertje in het groen
- Klaproos
- Komkommerkruid
- Korenbloem
- Koriander
- Lavendel
- Phacelia
- Sint Janskruid
- Veldsalie
- Zomeraster
- Zonnebloem

TIP
Bestel je zaden via de Nederland Zoemt webshop winkel.ivn.nl/bijen

1 Doe de potgrond, het kleipoeder en de zaadjes in een bak en meng alles goed door elkaar.

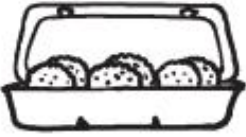
2 Voeg steeds kleine beetje water toe, net zolang tot je een kneedbare bol hebt. Kijk uit dat je niet teveel water toevoegt, dan wordt het mengsel te nat en kun je er geen bolletjes van maken!

3 Draai van het mengsel kleine bolletjes met je handen, ongeveer zo groot als een pingpongbal.

4 Stop de zaadbommetjes in de eierdoos, zodat je ze makkelijk kunt meenemen. Laat de zaadbommen een nachtje drogen.

5 Neem de doos mee naar een plek die wel wat opfleuring kan gebruiken. Gooi de zaadbommetjes op een kaal stukje grond. Doe dit alleen niet in een natuurgebied. Maar bijvoorbeeld in je tuin, of die van de burens!

www.nederlandzoemt.nl

Nederland Zoemt is een project van LandschappenNL, Natuur & Milieu, ivn en Natuur & Milieu. Mogelijk gemaakt dankzij een extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij, met als doel het structureel vergroten van voedsel aanbod en nestgelegenheid voor wilde bijen in Nederland.

N Natuur & Milieu
Natuur & Milieu
Natuur & Milieu

NATUUR & MILIEU **ivn** natuur educatie

Landschappen **NL**

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

VII – Werkpakketten beheer

Code	Omschrijving	Tijd norm	Eenheid	Hoeveelheid	Bew. %	Freq	Prijs/eh	Prijs
3	Kruidenvegetatie							
232	oeervervegetatie							
0	Wijkgroen		m2					€ 0,13
3	maaïen							
541	1x maaïen							
200	personeel OW	4,8	min	100	50	1	€ 31,72	€ 0,01
221	maaibalk	4,8	min	100	50	1	€ 9,06	€ 0,00
4	opruimen							
534	wiersen							
200	personeel OW	10,6	min	100	50	1	€ 31,72	€ 0,03
210	vervoermiddel	3,5	min	100	50	1	€ 4,53	€ 0,00
536	transport maaisel ruigte							
200	personeel OW	0,5	min	1000	50	1	€ 31,72	€ 0,00
210	vervoermiddel	0,5	min	1000	50	1	€ 4,53	€ 0,00
6	vuil verwijderen							
812	controle en vuil verwijderen							
200	personeel OW	1,2	min	100	100	13	€ 31,72	€ 0,08

WERKPAKKETTEN VOOR GROENVORZIENINGEN EN BUITENSPOORTACCOMMODATIES										
WERKPAKKET 26.01.03 : Zandbak Oppervlakte 10-40 m ² Verversen in handkracht						Plantspreiding : - - st/m² Arbeidsbehoefte per : 1 m³				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Werkmeth. code	Werkomschrijving	Eenheid	Norm (minuten eenheid)	Omrek. factor	Bew. %	Aantal pers.	Aant. mach.	Frequentie per jaar	Man-uren per jaar	Mach. uren/jr.
26.01.201	Zandbak verversen of aanvullen Vuil zand; kruiwagen; afst. < 30 m	m ³	60.0	1.00	100	1	-	1 x /1 jr.	1.000	
26.01.202	Zandbak verversen of aanvullen Schoon zand; kruiwagen; afst. < 30 m	m ³	55.0	1.00	100	1	-	1 x /1 jr.	0.916	
26.01.211	Zandbak verversen of aanvullen Zand wegen en in zandbak scheppen	m ²	1.9	4.00	100	1	-	1 x /1 jr.	0.126	
26.01.212	Zandbak verversen of aanvullen Zand onder profiel brengen	m ²	1.5	0.90	100	1	-	1 x /1 jr.	0.022	
26.01.211	Zandbak verversen of aanvullen Zand wegen en in zandbak scheppen	m ²	1.9	8.00	100	1	-	40 x /1 jr.	10.133	
Opmerkingen:						Totaal 12.197				
						Kolom 4 x Kolom 5 x Kolom 6 x Kolom 7 x Kolom 9 Kolom 10: _____ 6000				
						Kolom 4 x Kolom 5 x Kolom 6 x Kolom 8 x Kolom 9 Kolom 11: _____ 6000				

Code	Omschrijving	Tijd norm	Eenheid	Hoeveelheid	Bew. %	Freq	Prijs/eh	Prijs
1	Houtige gewassen							
433	vakbeplanting < 0.75 Heesters laag							
0	Wijkgroen		m2					€ 2,36
2	dunnen/snoeien							
340	snoeien							
200	personeel OW	187,5	min	100	90	0,5	€ 31,72	€ 0,45
3	maaieren							
644	bijmaaieren heestervakken							
200	personeel OW	22	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,10
225	bosmaaier	22	min	100	30	3	€ 5,66	€ 0,02
4	opruimen							
325	uitharken na schoffelen							
200	personeel OW	37,8	min	100	20	6	€ 31,72	€ 0,24
335	laden takhout							
200	personeel OW	18,6	min	100	90	0,5	€ 31,72	€ 0,04
418	vrachtauto	18,6	min	100	90	0,5	€ 37,38	€ 0,05
336	transport takhout							
418	vrachtauto	6	min	100	90	0,5	€ 37,38	€ 0,02
601	stortkosten takhout	2,8	m3	100	90	0,5	€ 4,30	€ 0,05
355	voorjaars schoonmaak							
200	personeel OW	1	min	1	35	1	€ 31,72	€ 0,19
356	najaars schoonmaak							
200	personeel OW	1	min	1	35	1	€ 31,72	€ 0,19
634	uitharken na maaien							
200	personeel OW	20,7	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,10
635	laden maaisel gras/kruid vegetatie							
200	personeel OW	1,4	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,01
418	vrachtauto	1,4	min	100	30	3	€ 37,38	€ 0,01
636	transport maaisel gras/kruid vegetatie							
418	vrachtauto	0,8	min	100	30	3	€ 37,38	€ 0,00
602	stortkosten bermgras	0,2	m3	100	30	3	€ 11,33	€ 0,02
745	laden plantsoenvuil							
200	personeel OW	1,4	min	100	35	8	€ 31,72	€ 0,02
418	vrachtauto	1,4	min	100	35	8	€ 37,38	€ 0,02
746	transport plantsoenvuil							
418	vrachtauto	0,8	min	100	35	8	€ 37,38	€ 0,01
604	stortkosten plantsoenafval	0,2	m3	100	35	8	€ 24,92	€ 0,14
5	onkruid verwijderen							
320	schoffelen							
200	personeel OW	44,1	min	100	20	6	€ 31,72	€ 0,28
323	selectief wieden							
200	personeel OW	1,9	min	1	5	6	€ 31,72	€ 0,30
6	vuil verwijderen							
810	vuil verwijderen							
200	personeel OW	1,2	min	100	100	15	€ 31,72	€ 0,10
7	herstellen							

399	inboeten							
200	personeel OW	1,9	min	100	1	1	€ 31,72	€ 0,00
501	heester wortelgoed	1	st	100	1	1	€ 0,91	€ 0,00

Cod e	Omschrijving	Tijd nor m	Eenhei d	Hoeveelhe id	Bew . %	Fre q	Prijs/e h	Prijs
2	Gazon							
313	Gazon (sportveld)							
0	Wijkgroen		m2					€ 0,53
3	maaieren							
531	maaieren gazons						€	€
200	personeel OW	1,3	min	100	95	18	31,72	0,12
220	cirkelmaaier	1,3	min	100	95	18	20,62	0,08
630	1x maaieren (maai- zuigcombi)						€	€
415	maai-zuig combi	5,5	min	100	50	2	44,86	0,04
642	bijmaaieren gazons						€	€
200	personeel OW	16	min	100	5	18	31,72	0,08
225	bosmaaier	16	min	100	5	18	€ 5,66	0,01
651	graskanten steken						€	€
200	personeel OW	5,6	min	100	50	1	31,72	0,01
235	kantensnijder	5,6	min	100	50	1	€ 3,40	0,00
4	opruimen							
639	blad blazen						€	€
200	personeel OW	14,1	min	100	25	2	31,72	0,04
257	bladblazer	14,1	min	100	25	2	€ 3,40	0,00
645	laden blad						€	€
200	personeel OW	1,4	min	100	75	2	31,72	0,01
418	vrachtauto	1,4	min	100	75	2	37,38	0,01
646	transport blad						€	€
418	vrachtauto	0,8	min	100	75	2	37,38	0,01
603	stortkosten blad	0,2	m3	100	75	2	€ 9,06	0,03
6	vuil verwijderen							
810	vuil verwijderen							

200	personeel OW	1,2 min	100	100	13	€ 31,72	€ 0,08
7	herstellen						
638	gazon herstellen						
200	personeel OW	130 min	100	1	1	€ 31,72	€ 0,01
430	tractor 2-w	60 min	100	1	1	€ 24,92	€ 0,00
620	teelgrond	1 m3	100	1	1	€ 18,12	€ 0,00

code	Omschrijving	Tijd norm	Een heid	Hoeveelheid	Bew. %	Freq	Prijs/eh	Prijs
1	Houtige gewassen							
142	Gesloten struweel/bomen							
0	Wijkgroen							€ 0,22
2	dunnen/snoeien							
153	selectief dunnen bomen							
200	personeel OW	15 min		100	30	0,2	€ 31,72	€ 0,00
253	kettingzaag	15 min		100	30	0,2	€ 6,80	€ 0,00
350	selectief dunnen struiken							
200	personeel OW	60 min		100	50	0,33	€ 31,72	€ 0,05
253	kettingzaag	60 min		100	50	0,33	€ 6,80	€ 0,01
3	maaïen							
530	maaïen bosmaaier ruigte							
200	personeel OW	22 min		100	5	0,33	€ 31,72	€ 0,00
225	bosmaaier	22 min		100	5	0,33	€ 5,66	€ 0,00
630	1x maaïen (maaï-zuigcombi)							
415	maaï-zuig combi	5,5 min		100	10	2	€ 44,86	€ 0,01
4	opruimen							
135	laden stamhout							
200	personeel OW	9,3 min		100	30	0,2	€ 31,72	€ 0,00
418	vrachtauto	9,3 min		100	30	0,2	€ 37,38	€ 0,00
136	transport stamhout							
418	vrachtauto	3 min		100	30	0,2	€ 37,38	€ 0,00
600	stortkosten stamhout	1,8 m3		100	30	0,2	€ 4,30	€ 0,00
160	uitdragen stamhout							
200	personeel OW	17,7 min		100	30	0,2	€ 31,72	€ 0,01
335	laden takhout							
200	personeel OW	18,6 min		100	50	0,33	€ 31,72	€ 0,02
418	vrachtauto	18,6 min		100	50	0,33	€ 37,38	€ 0,02
336	transport takhout							
418	vrachtauto	6 min		100	50	0,33	€ 37,38	€ 0,01
601	stortkosten takhout	2,8 m3		100	50	0,33	€ 4,30	€ 0,02
352	uitdragen takhout							
200	personeel OW	36 min		100	50	0,33	€ 31,72	€ 0,03
535	laden maaïsel ruigte							
200	personeel OW	2,8 min		100	5	0,33	€ 31,72	€ 0,00
418	vrachtauto	2,8 min		100	5	0,33	€ 37,38	€ 0,00

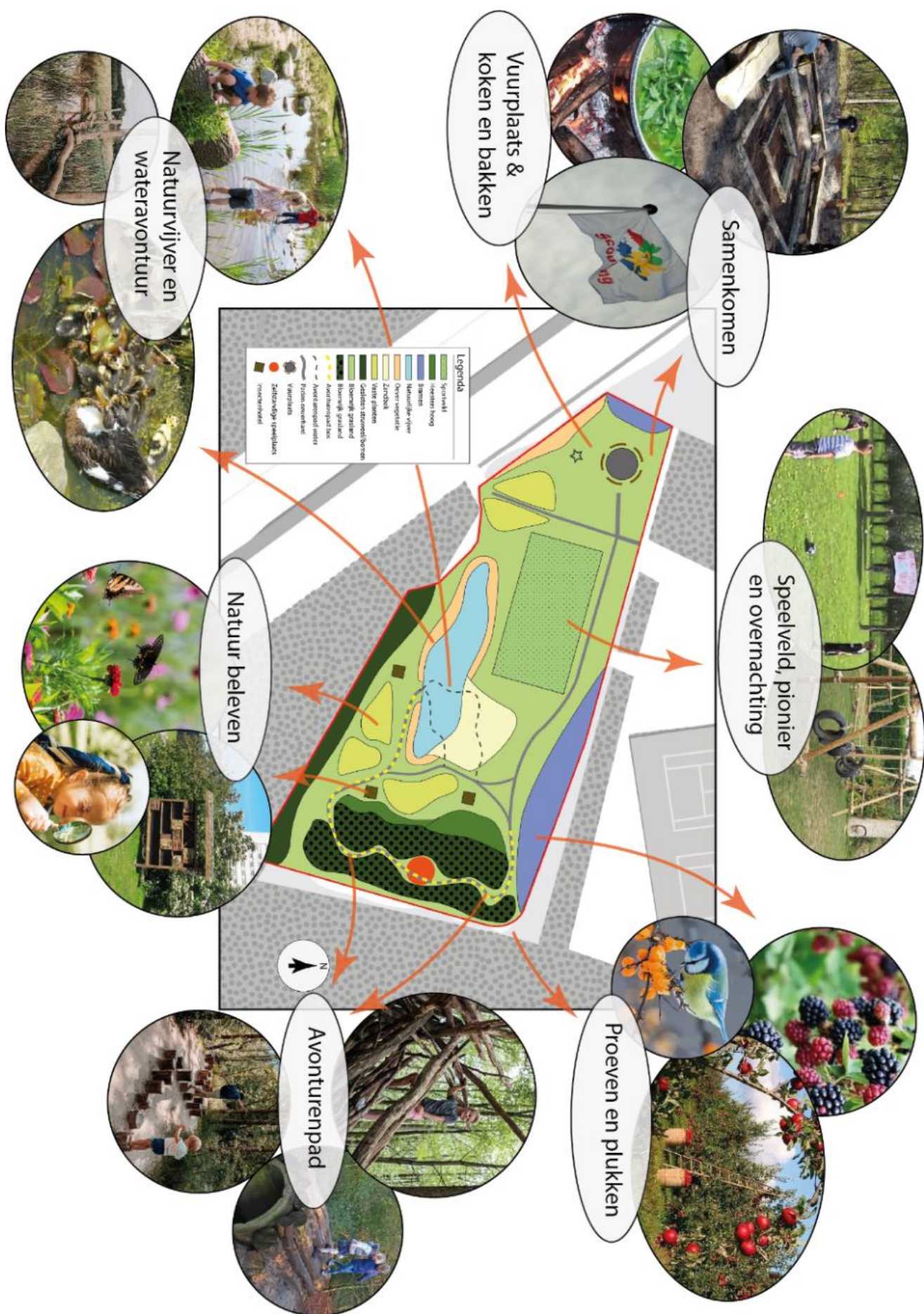
536	transport maaisel ruigte								
418	vrachtauto	1,5	min	100	5	0,33	€ 37,38	€ 0,00	
602	stortkosten bermgras	0,4	m3	100	5	0,33	€ 11,33	€ 0,00	
634	uitharken na maaien								
200	personeel OW	20,7	min	100	5	0,33	€ 31,72	€ 0,00	
635	laden maaisel gras/kruid vegetatie								
200	personeel OW	1,4	min	100	10	2	€ 31,72	€ 0,00	
418	vrachtauto	1,4	min	100	10	2	€ 37,38	€ 0,00	
636	transport maaisel gras/kruid vegetatie								
418	vrachtauto	0,8	min	100	10	2	€ 37,38	€ 0,00	
602	stortkosten bermgras	0,2	m3	100	10	2	€ 11,33	€ 0,00	
6	vuil verwijderen								
810	vuil verwijderen								
200	personeel OW	1,2	min	100	25	13	€ 31,72	€ 0,02	

Code	Omschrijving	Tijd norm	Eenheid	Hoeveelheid	Bew. %	Freq	Prijs/eh	Prijs
1	Houtige gewassen							
413	vakbeplanting >0.75, Heesters hoog							
0	Wijkgroen		m2					€ 2,15
2	dunnen/snoeien							
340	snoeien							
200	personeel OW	187,5	min	100	90	0,33	€ 31,72	€ 0,29
3	maaien							
644	bijmaaien heestervakken							
200	personeel OW	22	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,10
225	bosmaaier	22	min	100	30	3	€ 5,66	€ 0,02
4	opruimen							
325	uitharken na schoffelen							
200	personeel OW	37,8	min	100	20	6	€ 31,72	€ 0,24
335	laden takhout							
200	personeel OW	18,6	min	100	90	0,33	€ 31,72	€ 0,03
418	vrachtauto	18,6	min	100	90	0,33	€ 37,38	€ 0,03
336	transport takhout							
418	vrachtauto	6	min	100	90	0,33	€ 37,38	€ 0,01
601	stortkosten takhout	2,8	m3	100	90	0,33	€ 4,30	€ 0,04
355	voorjaarsschoonmaak							
200	personeel OW	1	min	1	35	1	€ 31,72	€ 0,19
356	najaarsschoonmaak							
200	personeel OW	1	min	1	35	1	€ 31,72	€ 0,19
634	uitharken na maaien							
200	personeel OW	20,7	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,10
635	laden maaisel gras/kruid vegetatie							

200	personeel OW	1,4	min	100	30	3	€ 31,72	€ 0,01
418	vrachtauto	1,4	min	100	30	3	€ 37,38	€ 0,01
636	transport maaisel gras/kruid vegetatie							
418	vrachtauto	0,8	min	100	30	3	€ 37,38	€ 0,00
602	stortkosten bermgras	0,2	m3	100	30	3	€ 11,33	€ 0,02
745	laden plantsoenvuil							
200	personeel OW	1,4	min	100	35	8	€ 31,72	€ 0,02
418	vrachtauto	1,4	min	100	35	8	€ 37,38	€ 0,02
746	transport plantsoenvuil							
418	vrachtauto	0,8	min	100	35	8	€ 37,38	€ 0,01
604	stortkosten plantsoenafval	0,2	m3	100	35	8	€ 24,92	€ 0,14
5	onkruid verwijderen							
320	schoffelen							
200	personeel OW	44,1	min	100	20	6	€ 31,72	€ 0,28
323	selectief wieden							
200	personeel OW	1,9	min	1	5	6	€ 31,72	€ 0,30
6	vuil verwijderen							
810	vuil verwijderen							
200	personeel OW	1,2	min	100	100	15	€ 31,72	€ 0,10
7	herstellen							
399	inboeten							
200	personeel OW	1,9	min	100	1	1	€ 31,72	€ 0,00
501	heester wortelgoed	1	st	100	1	1	€ 0,91	€ 0,00

Bloemrijk gras werkpakket jaarlijks onderhoud						Niveau C
	Tijdnorm (min)	Tijdnorm per	bewerking %	frequentie per jaar	Tijdnorm min/m2	Prijs per m2
Kanten steken / snijden langs verharding	22	100 m2	50%	1	0,11	€0,06
Papier prikken	1	100 m2	30%	3	0,009	€0,01
Afzoeken (Flora en Fauna)	1	100 m2	100%	2	0,02	€0,02
Maaien (eenassige maaier/schapen)	6	100 m2	90%	2	0,108	€0,06
Maaien gras met bosmaaier	16	100 m2	10%	2	0,032	€0,03
Maaien met bosmaaier rond obstakels	3	100 m2	100%	2	0,06	€0,05
Verzamelen en op hoop zetten	10	100 m2	50%	2	0,1	€0,08
Ruimen gras	14	100 m2	100%	2	0,28	€0,02
Afvoer vuil / maaisel	18	100 m2	100%	2	0,36	€0,16
TOTALEN					1,079	€0,49

WERKPAKKETTES VOOR GROENVOORZIENINGEN EN BUITENSPPORTACCOMMODATIES										
WERKPAKKET 22.02.02 : Vaste planten Extensief onderhoud						Plantspreiding : 7 st/m ² Arbeidsbehoefte per : 100 m ²				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Werkmeth. code	Werkomschrijving	Eenheid	Norm (minuten eenheid)	Omrek. factor	Bew. %	Aantal pers. mach.		Frequentie per jaar	Man-uren per jaar	Machine uren/jr.
22.02.001	Schoonmaken Afknippen; heggeschaar; verz. + laden	m ²	1.2	100.00	100	1	—	1 x/1 jr.	2.000	
22.02.101	Mechanisch onkruidbestrijden Wieden/schrepen; verw. uitgebl. bl.	m ²	1.8	100.00	100	1	—	2 x/1 jr.	6.000	
Opmerkingen:				Totaal 8.000 Kolom 4 x Kolom 5 x Kolom 6 x Kolom 7 x Kolom 9 Kolom 10: _____ 6000 Kolom 4 x Kolom 5 x Kolom 6 x Kolom 8 x Kolom 9 Kolom 11: _____ 6000						

IX – Tekensessie jeugdleden scouting Beek

